

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA ROK 2022

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dragacz na lata 2022 -2024 został przyjęty Uchwałą Nr XXX/319/22 Rady Gminy Dragacz z dnia 22 lutego 2022 roku. Niniejsze sprawozdanie jest raportem z wykonania programu oraz efektów jego realizacji w roku 2022.

Głównym celem programu była poprawa jakości życia mieszkańców gminy poprzez profilaktykę i rozwiązywanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych.

Cel ten był realizowany poprzez następujące zadania zawarte w programie:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowano przede wszystkim w oparciu o działalność punktu konsultacyjno-terapeutycznego działającego w budynku Urzędu Gminy w Dragaczu, w którym porad osobom uzależnionym i ich rodzinom udziela specjalista psychoterapii uzależnień i mediator rodzinny. Punkt jest otwarty w każdy czwartek w godzinach 15.30 – 19.30. W roku 2022 udzielono 175 porad z których skorzystało łącznie 39 osób, w tym 14 osób uzależnionych.

Osoby uzależnione mają również możliwość uzyskania wsparcia psychologa mobilnego. W 2022 roku skorzystała z tej formy pomocy 1 rodzina, w której terapia i wsparcie prowadzone są w miejscu zamieszkania ze wszystkimi jej członkami.

W 2022 roku do Komisji wpłynęło 6 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, 3 wnioski złożone przez pracowników socjalnych i 3 złożone przez najbliższą osobę uzależnionego. Członkowie Komisji przeprowadzili 7 rozmów z osobami zgłoszonymi, 6 osób skierowano na badanie do biegłych: psychiatry i psychologa w celu uzyskania opinii o uzależnieniu. GKRPA skierowała 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Świeciu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Jedna osoba trafiła na oddział terapii uzależnień ale nie ukończyła terapii.

Osoby wymagające pomocy informowano o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowano do Klubu AA w Grudziądzu i Świeciu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zgodnie z założeniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizacja tego zadania odbywała się poprzez prowadzenie punktu konsultacyjno-terapeutycznego, w którym wsparcie mogą otrzymać również rodziny osób uzależnionych. W roku 2022 z porad i wsparcia skorzystało 4 członków rodzin osób uzależnionych, 2 osób doznające przemocy oraz 19 osób z problemami rodzinnymi.

Mobilny psycholog docierał do miejsca zamieszkania rodziny, gdzie pracował ze wszystkimi jej członkami. Ponadto rodziny korzystają z bezpłatnych porad prawnych, udzielanych przez adwokata zatrudnionego w tutejszym Urzędzie Gminy.

Rodziny z problemem uzależnień, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze są objęte wsparciem asystenta rodziny. W 2022 roku asystent objął swoim działaniem 4 takie rodziny.

Rodziny z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie, objęte procedurą Niebieskiej Karty były również objęte działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dragaczu. Pracownicy socjalni udzielali wsparcia w postaci pracy socjalnej, a jeśli sytuacja rodziny tego wymagała, również pomocy finansowej i świadczeń niepieniężnych (w roku 2022 z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu skorzystało 8 rodzin). Grupy robocze opracowywały plan pomocy rodzinie, który realizowały służby zaangażowane w sprawę (GOPS, policja, szkoła czy kurator).

Zakupiono również broszury pn. „Uzależnienie od alkoholu a rodzina – jak radzić sobie z pićm swoich bliskich”, które trafiają do rodzin zgłaszających problem alkoholowy.

Ponadto GKRPA sfinansowała pobyt 20 dzieci na obozie profilaktycznym w Ostrowie oraz zajęcia integracyjno-wychowawcze w świetlicach wiejskich. Finansowano również telefon „niebieska linia” dla ofiar przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Szkoły są naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z obszaru profilaktyki jest podejmowanych w ramach normalnej pracy wychowawczej czy edukacyjnej. Szkoły mają obowiązek realizować takie działania zgodnie z własnymi, szkolnymi programami profilaktyczno – wychowawczymi. Realizowane działania psychoedukacyjne w szkołach na terenie Gminy Dragacz mają na celu dostarczenie dzieciom i młodzieży rzetelnej wiedzy na temat środków uzależniających i procesu uzależnienia, wskazanie pozytywnych i zdrowych form spędzania wolnego czasu, rozwoju zainteresowań, sportu, aktywnego wypoczynku jako alternatywy dla używek i niekorzystnych zachowań.

Wszystkie szkoły z terenu gminy uczestniczyły w roku 2022 w ogólnopolskiej kampanii związanej z profilaktyką uzależnień „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Szkoły otrzymały zakupione przez GKRPA materiały promocyjne: ulotki profilaktyczno – konkursowe, karty pracy dla ucznia, plakaty, dyplomy oraz ulotki dla rodziców. Łącznie 429 uczniów zostało objętych kampanią pn. „Nie czas na nudę”.

W klasach VIII szkół w Grupie i Dragaczu (goszcząca uczniów z Michała) przeprowadzono rekomendowany program profilaktyczny „Debata”, którego celem jest wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków w celu opóźnienia inicjacji alkoholowej. Zajęcia z 81 uczniami przeprowadził terapeuta z Centrum Działań Profilaktycznych.

Ponadto również dla tej samej grupy uczniów przeprowadzono warsztaty prowadzone przez terapeutę pod nazwą „IMPACT”, dotyczące zagrożeń płynących z Internetu. Dodatkowo w godzinach popołudniowych zorganizowano warsztaty dla rodziców dotyczące dopalaczy, jak rozpoznać sygnały że dziecko sięga po substancje szkodliwe, jak z nim o tym rozmawiać. Niestety rodzice nie byli zainteresowani tą tematyką – w warsztatach wzięły udział tylko 4 mamy.

W 2022 roku przeszkolono 11 nauczycieli przedszkola oraz szkół podstawowych z terenu gminy do realizacji rekomendowanego programu „Przyjaciele Zippiego”. Jest to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5-8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonalili relacje dzieci z innymi ludźmi. W efekcie objęto programem 226 dzieci z terenu gminy.

Wszystkie szkoły realizowały również program „Domowi detektywi. Jaś i Małgosia na tropie”. Zakupiono pakiet materiałów dla nauczycieli i uczniów. Programem zapobiegającym i opóźniającym inicjację alkoholową objęto 51 uczniów.

W Szkole Podstawowej w Grupie w ramach lekcji wychowawczych w klasach I-III realizowano rekomendowany Program wychowawczo – profilaktyczny „Spójrz inaczej”, stanowiący profilaktykę dotyczącą całego procesu powstawania negatywnych zachowań u dzieci i młodzieży. Program ten uczy radzenia sobie z problemami i szukania oparcia z dala od środków uzależniających. Programem objęto 28 uczniów.

Również w Szkole Podstawowej w Grupie 130 uczniów klas I-III uczestniczyło w programie profilaktycznym „Cukierki” uczący dzieci zachowań asertywnych, omówiono problem uzależnień.

W ramach profilaktyki uzależnień behawioralnych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakupiła dla szkół pakiet materiałów profilaktycznych, które zostały przekazane do szkół i wykorzystywane na zajęciach wychowawczych.

Ponadto zakupiono broszury „Dzieci i nastolatki a alkohol – poradnik dla rodziców”, „Narkotyki i dopalacze – rodzaje, działanie i objawy używania. Informator dla nauczycieli i rodziców”, „Narkotyki i dopalacze – reaguj w porę. Poradnik dla nauczycieli i rodziców” które zostały przekazane do szkół do wykorzystania na lekcjach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami.

W Szkole Podstawowej w Dragaczu dla uczniów przeprowadzono działania dotyczące uczące prawidłowego i bezpiecznego korzystania z zasobów sieci internetowej. W Szkole Podstawowej w Grupie w klasach IV-VIII przeprowadzono pogadanki „Bezpieczeństwo w sieci”. Wszyscy uczniowie szkół z terenu gminy wzięli udział w zajęciach dotyczących cyberprzemocy, bezpiecznego Internetu.

Szkoły prowadziły również zajęcia dotyczące stresu – jak radzić sobie z negatywnymi emocjami.

We wszystkich placówkach oświatowych przeprowadzano pogadanki i warsztaty na temat zdrowych nawyków żywieniowych, kultury i higieny spożywania posiłków. Korzystano z zakupionego wcześniej spektaklu teatralnego online „Mniam, mniam”, którego tematyką było zdrowe odżywianie i styl życia z elementami ekologii i profilaktyki uzależnień. Realizowano program dla szkół połączony z warsztatami kulinarnymi „Szykujemy – Smakujemy”.

W ramach tego zadania Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowała dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów. W Szkole Podstawowej w Dragaczu w wymiarze 2 godzin tygodniowo, w Szkole Podstawowej w Michału - 2 godzin tygodniowo i w SP Grupa w wymiarze 4 godzin tygodniowo. W zajęciach tych w roku 2022 uczestniczyło łącznie 76 uczniów. Ponadto Komisja sfinansowała w roku 2022 pokazowe lekcje nauki gry w szachy we wszystkich szkołach.

W 2022 roku kontynuowano zajęcia wychowawczo – integracyjne dla dzieci w świetlicach: w Mniszku w wymiarze 5 godzin tygodniowo, Fletnowie – 4 godzin tygodniowo, Grupie – osiedlu cywilnym - 4 godzin tygodniowo i Dragaczu – 5 godzin tygodniowo oraz we Wielkim Stwolnie – 4 godziny tygodniowo. Prowadzone były również zajęcia w świetlicy przy Szkole Podstawowej w Grupie. Z zajęć integracyjnych skorzystało łącznie 98 dzieci. Na prowadzone zajęcia zabezpieczono wodę i owoce dla ich uczestników oraz artykuły plastyczne.

Ponadto udzielano pomocy pedagogicznej, logopedycznej i psychologicznej we wszystkich szkołach i Przedszkolu Samorządowym w Górnej Grupie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowała wypoczynek letni – kolonie z programem socjoterapeutycznym w Ostrowie dla 20 dzieci.

Zakupiono również broszury „Cięża bez alkoholu. Dlaczego warto zachować w tym czasie abstynencję”, które przekazano położnej z przychodni w Dolnej Grupie.

W roku 2022 kontynuowano na terenie Gminy Dragacz kampanię społeczną „Przeciw Pijanym Kierowcom”.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2022 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wspomagała działalności żadnej instytucji, stowarzyszenia ani osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5. Działania mające na celu ograniczenie dostępności do alkoholu.

W roku 2022 przeprowadzono kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Dragacz. Do kontroli wytypowano 20 punktów sprzedaży i lokali gastronomicznych i przeprowadzono ją we wszystkich wytypowanych punktach. W żadnym nie wykazano nieprawidłowości i uchybień w przestrzeganiu warunków i zasad sprzedaży alkoholu określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W 2022 roku zorganizowano szkolenie dla właścicieli i sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w którym wzięło udział 15 osób.

Komisja pozytywnie zaopiniowała również 1 wniosek o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Powyższe zadania realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych na 2022 rok były finansowane z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W związku ze zmianami ustawy o wychowaniu w trzeźwości w roku ubiegłym gmina otrzymała środki z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nie przekraczającej 300 ml, które zgodnie z założeniem ustawy powinny być przeznaczane na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożycia alkoholu. W roku 2022 przeznaczono je na opłacenie izby wytrzeźwień, przeszkolenie nauczycieli i zakup materiałów do realizacji programu „Przyjaciele Zippiego”.

Dragacz, marzec 2022 r.
Dorota Pikuła
Przewodnicząca GKRPA

